

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2020. november 30. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2020. szeptember 11. napján kihirdetett 4.Bf.288/2020/5. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

- [1] A Nyíregyházi Járásbíróság megismételt eljárásában 2019. június 5. napján kihirdetett 18.B.563/2018/18. számú ítéletével I. r. vádlottat és II. r. vádlottat az ellenük társtettesként elkövetett csalás büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pontja], valamint 2 rb. társtettesként elkövetett csalás büntette (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pontja) miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 121.252,- Ft bünyügyi költség az állam terhére marad. Továbbá kimondta, hogy a magyar állam köteles megfizetni 130.000,- Ft eljárási költséget dr. ... meghatalmazott védő részére.
- [2] Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész jelentett be fellebbezést mindkét vádlott terhére súlyosítás végett felmentésük miatt, bűnösségüknek 1 rb. jelentős kárt okozó és 2 rb. nagyobb kárt okozó csalás büntettében történő megállapítása céljából, és velük szemben felfüggesztett szabadságvesztés büntetés, valamint pénzbüntetés kiszabása végett.
- [3] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség fellebbezését részletesen megindokolta Bf.1231/2015/9. és 10. számú átiratában, melyben fenntartotta az ügyészi fellebbezést azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 592. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjában írt okokból megalapozatlan, mely megalapozatlanság azonban a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján kiküszöbölhető. Kifogásolta, hogy a Nyíregyházi Törvényszék alapügyben hozott ügydöntő határozat, hatályon kívül helyező 3.Bf.790/2017/3. számú végzésében írtak ellenére, mely szerint a megismételt eljárásban indokolt igazságügyi könyvszakértő kirendelése a ... Kft. fizetőképességének megítélése, a vádlottak védekezésének elősegítése érdekében, és az ügyészi indítvány ellenére is az első fokú eljárásban elmaradt a könyvszakértő kirendelése, melyet a másodfokú eljárásban pótolni szükséges. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást hiányosnak tartotta, véleménye szerint egyes általa is beszerzett bizonyítékokat nem mérlegelt, mely valamennyi bizonyíték együttes elemző módon való helyes értékelése útján, részben eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlottak bűnösségére vonható alappal következtetés. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint nem bizonyítható, hogy a vádlottak fizetési képességüket, illetve készségüket illetően megtévesztő magatartást tanúsítottak volna, vagy efelől tévedésben tartották

volna a sértetteket. Véleménye szerint a könyvszakértői vélemény ilyen megállapítása nélkül a vádlottak fizetési képességének hiányára lehet következtetni a bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság ilyen ténymegállapításokat is tett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az 1. és 2. tényállás esetében rögzítette, hogy a ... Kft. a szerződések megkötésének időpontjában nem volt abban a helyzetben, hogy ezeket az összegeket vissza tudta volna fizetni, „nem dúskált az anyagi javakban”, mindebből a szerződések megkötésének időrendiségére tekintettel az a következtetés is levonható, hogy hasonló volt a helyzet a 3. tényállásban írt cselekmény elkövetésének időszakában is. Irrelevánsnak tartotta, hogy a sértettek egyfajta befektetésnek tekintették a ... Kft. részére nyújt kölcsönt, miután ténylegesen nem ennek a kockázatát is álló tőkebefektetést jelentő jogügylet, hanem kölcsönszerződések megkötésére került sor. A sértettek a vádlottaktól kapott tájékoztatás alapján arra számítottak, hogy az átadott összegeket minimum visszafizetik számukra mindamellett, hogy a vádlottak jelentős bevétellel is kecsegtették a sértetteket. sértett 3 és sértett 2 sértettek a kölcsönszerződésekben meghatározott összegeket a visszafizetés igényével adták át a vádlottak számára.

- [4] Ugyanakkor helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a ... Kft. teljesítőképességének hiányára, az I. r. vádlott ügyvezetése alatt álló korábbi gazdasági társaságok cégkivonatai, a vádlottak nevében lévő ingatlanok tulajdoni lapjai, továbbá a revizori jelentés alapján. Kifogásolta ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a ... Kft. 2011-es év mérleg adatait és a 2012. évi főkönyvi kivonatát, amelyek alapján a vádbeli időszak alatt a három sértettől felvett jelentős összegű kölcsön visszafizetésére a társaság működésébe befolyt bevételek nem nyújtottak fedezetet és ezzel a vádlottaknak is tisztában kellett lenniük. A bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a kft. által végzett gazdasági tevékenység nem volt olyan kiterjedt, a tovább fejlődés lehetősége nem volt olyan reális, mint ahogyan azt az I. r. vádlott a sértetteknek lefestette.
- [5] Álláspontja szerint a vádlottak a szerződések megkötésének idején nem bízhattak alappal abban, hogy a tetemes kölcsönöket vissza tudják fizetni. Vállalásaik irreálisak voltak, ezt támasztja alá az is, hogy mintegy előre menekülve 2013 februárjában új befektetőt próbáltak megnyerni a vállalkozásukhoz. Kifejtette, hogy a csalás megállapíthatóságát nem zárja ki az a körülmény, hogy valamilyen szinten működik egy gazdasági társaság és így vállal újabb kötelezettségeket. Amennyiben a vádlotti magatartás nyomán az a téves képzet alakul ki a megtevesztett személyben, hogy teljesen reális a kölcsönvett összegek visszafizetése, sőt nyereség is várható annyi fejlesztéssel, ami egyáltalán megoldható a tartozása kiegyenlítése után az átvett összegekből, de ennek valójában nincs realitása, a megtevesztő szándékra lehet következtetni. Tévesnek tartotta továbbá az elsőfokú bíróságnak azon álláspontját, hogy az egyes tényállásbeli kölcsön fedezetéül felajánlott tészta pálcska, csokoládé bevonó berendezés értékét 28.700.000,- Ft-ban megállapító szakvélemény bemutatása nem volt alkalmas a sértett megtevesztésére. Ugyanis ... a véleményt készítő szakértő úgy nyilatkozott vallomásaiban, hogy a szakvéleménye elkészítésekor igen jelentős tényező volt az I. r. vádlott azon közlése, hogy mind a gépet, mind a technológiát szabadalmi védettség alá akarják helyezni, mivel egyedi technológiáról volt szó. Figyelmen kívül hagyta ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy hasonló típusú termék már 2009 évtől forgalomba került Magyarországon, továbbá azt, hogy a 3. tényállással összefüggő ügyben folytatott végrehajtási eljárás során a berendezés értékesítése többszöri kísérlet után is eredménytelen maradt. Iratellenesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, mely szerint a ... Kft-nek a szerződéskötés időpontjában megvolt a fizetési készsége, jelentős árukészlettel, jelentős bevétellel rendelkezett, mivel ennek ellentmondanak a mérlegadatok.
- [6] Mindezek alapján a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyalás tartását, igazságügyi könyvszakértő kirendelését, valamint a bizonyítékok lényegük megjelölésével történő ismertetését

indítványozta.

- [7] Az ügyben eljáró másodfokú bíróság, a Nyíregyházi Törvényszék, a 2020. szeptember 18. napján kihirdetett 4.Bf.288/2020/5. számú ítéletével I. r. és II. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett csalás bűntettében (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont - 1. tényállási pont) és 2 rb. társtettesként elkövetett csalás bűntettében (Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont - 2., 3. tényállási pont). Ezért a bíróság őket halmazati büntetésül 1 év 4 hónap - 1 év 4 hónap szabadságvesztésre és 250-250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2-2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén azt mindkét vádlott esetében börtönben kell végrehajtani, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjában a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napban jelölte meg. A pénzbüntetés egy napi tétel összegének I. r. vádlott esetében 1.300,- Ft, míg a II. r. vádlott esetében 2.000,- Ft-ban állapította meg.
- [8] Így az I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés 325.00,- Ft, míg a II. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés összegét 500.000,- Ft-ban állapította meg.
- [9] A törvényszék a vádlottak részére a pénzbüntetés megfizetésére 5 havi részletfizetést engedélyezett oly módon, hogy egy havi részlet összegét esetében 65.000,- Ft, míg II. r. vádlott esetében 100.000,- Ft-ban állapította meg.
- [10] Kötelezte továbbá I. r. és II. r. vádlottakat arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessenek meg sértett 3 szám alatti lakos magánfél részére 21.850.000,- Ft-ot kártérítés címén, valamint ezen összeg 2019. január 28. napjától a kifizetés napjáig járó kamatát, továbbá az államnak 131.100,- Ft illetéket. Ezt meghaladóan sértett 3 magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. sértetti képviselő 3 és dr. sértetti képviselő 1 ügyvédnek a ... Zrt. magánfél képviseletében előterjesztett polgári jogi igényét elutasította, dr. sértetti képviselő 1 ügyvédnek a ... Kft. képviseletében előterjesztett polgári jogi igényének érvényesítését pedig egyéb törvényes útra utasította. I. r. és II. r. vádlottakkal szemben fejenként 2.175.000 - 2.175.000 Ft erejéig vagyonekobzást rendelt el. Továbbá rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről. Mellőzte dr. ... ügyvéd részére eljárási költség fizetésére vonatkozó rendelkezést. Pontosította a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket is oly módon, hogy kötelezte I. r. és II. r. vádlottakat az alapeljárásban felmerült 90.079,- Ft bűnügyi költség megfizetésére méghozzá egyetemlegesen, míg a megismételt eljárás során felmerült 241.000,- Ft bűnügyi költséget az állam terhén hagyta. Megállapította továbbá azt is, hogy I. r. és II. r. vádlottak kézbesítési címe: szám.
- [11] Az ügyben másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor a Be. 531. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés ellenére a tárgyaláson nem ismertetett valamennyi, bizonyítás eszközül szolgáló iratot, illetve annak lényegét. Továbbá eljárási szabályt sértett azzal, hogy az ügyészség előterjesztett indítványára figyelemmel a könyvszakértői bizonyítási indítványról nem döntött. Ezen eljárási szabálysértések azonban nem vezethettek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, mivel azokat a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) bekezdés szerinti bizonyítás felvételével ki tudta küszöbölni. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, melynek során az ügy ténybeli és jogi megítélése szempontjából releváns bizonyítékokat túlnyomórészt - az igazságügyi könyvszakértői vélemény kivételével - beszerezte, a beszerezett bizonyítékokat azonban részben egyáltalán nem, részben pedig nem egyenként és összességében, a logika szabályai szerint értékelte. Emiatt az általa megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjai alapján részben megalapozatlan, mivel hiányos, részben felderítetlen, részben ellentétes a bíróság által lefolytatott

bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, valamint a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Ezen részbeni megalapozatlanság azonban a másodfokú eljárás során az iratok tartalma, ténybeli következtetés és a felvett bizonyítás alapján kiküszöbölhető volt.

- [12] A Nyíregyházi Törvényszék határozatával az elsőfokú bíróság döntésével ellentétes döntést hozott, így a Be. 609. § (1) bekezdés, valamint (2) bekezdés a) pontja alapján megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége, mivel a másodfokú bíróság olyan vádlottak bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett.
- [13] A másodfokú bíróság ítéletével szemben a vádlottak és védőjük fellebbezést jelentett be mindkét vádlott felmentése érdekében. A főügyészség a másodfokú bíróság ítéletét tudomásul vette.
- [14] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.243/2016/5. számú átiratában a vádlottak és védőjük által bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak. Átiratában kifejtette, hogy a Nyíregyházi Törvényszék az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást részben megalapozatlannak tartotta, ezért bizonyítást vett fel, melynek keretében igazságügyi könyvszakértő kirendelésével elrendelte tisztázni a ... Kft. 2010., 2011. és 2012. évi működésének, árbevételének, működőképességi helyzetének, fizetőképességének megítélését, a vádlottak védekezésének ellenőrzése érdekében. Az elsőfokú bíróság mulasztását pótolta, a tárgyalás anyagává tette ismertetés útján az elsőfokú bíróság által elmulasztott bizonyítékokat. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helyesbítette, kiegészítette, így megalapozottá vált, s az harmadfokú felülbírálatra is alkalmas. A törvényszék az általa is megalapozottnak tartott tényállásból helyes következtetést vont le a vádlottak bűnösségére. Cselekményük jogi minősítése helyes. A jogi indokolás helytálló, kellően részletes. A kiszabott szabadságvesztés büntetés neme és mértéke az elkövetett cselekmény tárgyi súlyára, figyelemmel az időmúlásra, mely nem a vádlottak hibájára vezethető, a vádlottak előéletére tekintettel, a büntetési céloknak megfelel. Az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek.
- [15] Fentiekre tekintettel a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy az ítéletábra a Nyíregyházi Törvényszék 4.Bf.288/2020/5. számú ítéletét a Be. 621. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen a Be. 623. § alapján hagyja helyben a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. tv. 211. § (2) és (7) bekezdésére is figyelemmel.
- [16] ... a vádlottak meghatalmazott védője az ítéletábrán 6. sorszám alatt érkezett fellebbezését írásban is megindokolta, melyben a korábban bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartotta. Védői álláspontja szerint ügyfelei valós gazdasági tevékenységet folytattak, melynek során egyetlen problémájuk az volt, hogy elfogyott a szükséges tőkéjük, mely elengedhetetlen lett volna a társaság további fejlődése érdekében. Ennek megfelelően ahhoz az üzleti életben természetesnek számító eljáráshoz folyamodtak, miszerint befektetőt kerestek, aki a potenciális lehetőségekre tekintettel hajlandó komolyabb összeget a társaságba befektetni. A befektetők tehát üzleti lehetőséget kerestek és a ... Kft., valamint ügyfelei vonatkozásával, mellyel kapcsolatosan a szükséges információ birtokában a körülményeket teljeskörűen mérlegelve döntöttek a megegyezésben szereplő összegek folyósítása mellett.
- [17] Véleménye szerint a Nyíregyházi Járásbíróság által elsőfokú ítéletben a tényállás körében megállapítottak helyesen kerültek rögzítésre, hiszen a ... Kft. tagjaiként ügyfelei úgy döntöttek, hogy kapacitás növelése, ezen belül nagyobb áruházláncok felé terjeszkedés, és lehetséges külföldi üzleti partnerek felkutatása érdekében szükségük volt tőke bevonására. sértett 3 is hirdetést olvasva jelentkezett az ügyfeleiknél, akik természetesen részletesen bemutatták részére a kft-t, az üzleti

lehetőségeket, a meglévő raktártért, a gyártást megvalósító gépsort. A felek megállapodása alapján sértett 3 a ... Kft. 30 %-os üzletrészt is megszerezte. A befektető sem vitatta az eljárás során, hogy meggyőződött arról, hogy tényleges munka folyik, vannak bevételek, kiadások, üzleti lehetőségek. Megerősítést nyert az is, hogy sértett 3 számos alkalommal akár költségelszámolással is tájékoztatva lett arról, hogy pontosan mire költötték el az általa nyújtott 20 millió forintos összeget, amelynek fedezetül a cég tulajdonában álló gépsort ajánlották fel. Ennek körében megjegyezte, hogy a gyártóeszköz egyedi, ügyfelei saját ötletei, fejlesztése, gyártási technológia és tervezés alapján került legyártásra, amely 2010-ben is egy prototípus volt. Véleménye szerint nem lehet aggályos ennek ismeretében a ... szakértő által elkészített szakértői véleményben szereplő összeg, hiszen a szakértő teljes szakmai tudásával és tapasztalatával készítette el.

- [18] Vitatta a másodfokú bíróság megállapításait a tekintetben, amelyben úgy foglalt állást, miszerint ügyfeleinek nem volt, illetve lett volna módja az átvett pénzek visszafizetésére, valamint nem volt fedezet a befektetett pénzösszegekre. Véleménye szerint ezen megállapítás valótlan és a végletekig iratellenes.
- [19] A befektetők által rendelkezésre bocsátott összegek a cég fejlesztését a hosszútávú jövedelmező működésének elérését célozták, illetve segítették volna. Valamennyi személy természetesen vállalt gazdasági kockázatot azzal, hogy investált a társaságba ugyanakkor ezt nem megtévesztés következtében, hanem gondos informálódás és tájékozódást követően tették meg. Álláspontja szerint a felállott gyártósor, amely rendelkezésre állt megfelelő fedezetként szolgálhatott, mely gépsort látta működés közben is sértett 3. A tömeges gyártás ellátása érdekében volt szükséges a gépsor meghosszabbítása és új temperáló kialakítása mely a termelékenység jelentős megnövekedésének igénye. Nem értett egyet azzal sem, hogy az ügyfelei által készített üzleti terv, tájékoztató nem volt megfelelő. Az eljárás során több alkalommal is bizonyításra került, hogy nem önmagában ez a dokumentáció szolgált a befektetés alapjául. Attól függetlenül, hogy annak elnevezése pontosan mi volt annak egyetlen célja az volt, hogy a jövőre vonatkozó elképzeléseket felvázolja, melyet szerettek volna a potenciális befektetők tudatára adni. Ugyanakkor sértett 3 nem kizárólag a bemutatott üzleti terv alapján döntött a befektetés mellett, hanem ott volt mögötte a kész, előállított termék, illetve az annak gyártására szolgáló gép is.
- [20] Véleménye szerint a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében hivatkozottak sem foghatnak helyt, miszerint a vállalkozás nagyságához képest nagy összeget költöttek reklámra. Ennek során előadta, hogy egy vadonatúj termék országos bevezetése komoly anyagi befektetéssel jár, melynek elengedhetetlen része a reklámtevékenység. Ennek megfelelően közösségi médiás hirdetés, kóstoltatás, promóciózás, direkt marketing, különböző rendezvényeken való bemutatás, kiállítások szükségessége elengedhetetlen. Továbbá említést tett arról, hogy a reklámköltségeként értékelt nyomdaköltség szükségszerű költségként jelentkeztek, hiszen nemcsak szórólapok és plakátok képezik ezen költségek túlnyomórészt, hanem a csomagolóanyagok előállítása is.
- [21] Hivatkozott arra is, hogy a könyvelésben rejlő hiányok egyedüli oka a sértett 3 kérésének a teljesítése volt, hogy minél olcsóbb legyen ezen beruházások költsége, így került sor számla nélküli munkavégzésre is.
- [22] A Nyíregyházi Törvényszék ítélete tévesen rögzítette, miszerint, a termék akkor a magyar piacon egyedülálló ne lett volt, amely vitatja annak egyediségét és védelmét. A sima bevonóval készült termékek levédésére valóban nem volt lehetőség, azonban a szórt (színes cukorgolyóval megszórt) technológia igen, melyet meg is kapott a cég, illetve annak megújítására is sor került, nem vitatva,

hogy a ... üzletekben vannak sima bevonatú termékek. Ugyanakkor a cég ettől függetlenül gyártott hasonló terméket az ott történő forgalmazás hiányában is.

- [23] Nem osztotta a védelem a másodfokú bíróság álláspontját a tekintetben is, hogy sértett 3 részéről átadásra került 20 millió forintos összeg, ne lett volna mindvégig befektetési összegként kezelve, mivel az már korábbiakban rögzítésre került, hogy ennek célja már késztermék folyamatos gyártása, illetve kereskedelmének folyamatos fejlesztése volt. A további 2 millió forint, a sértett 3 által rendelkezésre bocsátott összeg, a ... termékek behozatalára és a ...i raktár megnyitásának árufeltöltéséhez volt szükséges. Álláspontja szerint ez az összeg szerepel a könyvelésben is, vagyis az összeg 24 órán belül el lett utalva a gyárnak és be is érkezett az áru.
- [24] Egyértelműen látható, hogy a vállalkozás beindítása, fejlesztése során mindvégig megfelelő gondossággal és körültekintéssel jártak el az ügyfelei, nem állt szándékukban befektetői partnereik megtévesztése. Komoly tárgyalási folyamatok eredményeként sikerült nagyságrendileg 15 millió csomag/év termékvásárlási szándéknyilatkozatot elérni a társaságnak, azonban ettől függetlenül időnként voltak likviditási problémái a folyamatos fejlesztések, termékbővítések miatt.
- [25] Megjegyezte azt is, hogy a ... Zrt. befektetőcsoport is komoly lehetőséget vélt felfedezni a társaságban, azonban sértett 3 a befektetővel folytatott tárgyalás során tanúsított magatartása lehetetlenítette el ezt a megállapodás létrejöttét, melynek következtében a Zrt. képviselője el is állt az ajánlatuktól.
- [26]én befektetőként jelentkezett sértett 2 is, aki a vállalkozásba szeretett volna pénzt investálni a felek megállapodása alapján 5 millió forint befektetésre került volna sor 5 %-os részesedésért cserébe. Ezen összegnél végül is alacsonyabb mértékű lett a ráfordítás, illetve kölcsönként került lepapírozásra, azonban ez hiánytalanul visszafizetésre került, így természetesen sértett 2 nem is terjesztet elő polgári igényt, illetve megerősítette, hogy őt nem csapták be, neki kára nem keletkezett.
- [27] Véleménye szerint szintén nem merülhetett fel bűncselekmény elkövetése a 3. vádpont vonatkozásában, ugyanis a Nyíregyházi Járásbíróság megállapította, hogy kizárólag egy polgári jogi szerződésszegésről lehet szó, kölcsönösszeg vissza nem fizetése vonatkozásában, így csalás büntetőjogi tényállása nem állapítható meg. Tehát megtévesztő magatartást nem tanúsított egyik vádlott sem, ráadásul a kölcsönt nyújtó társaság képviselője személyesen is meggyőződhetett arról, hogy valóban végez gazdasági tevékenységet a cég, a raktáron megfelelő áru áll rendelkezésre, teljesítési képesség vonatkozásában nem merülhetett fel probléma. Tehát az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy a kölcsönösszeg folyósítása időpontjában nem lehetett kategorikusan kijelenteni, miszerint a vádlottaknak nem állt fenn a fizetési szándéka, és e vonatkozásban megtévesztették sértetti képviselő 3t és az ügyvezetése alatt álló ... Zrt-t.
- [28] Fentiek alapján ügyfelei nem valósíthatták meg a 2012. évi C. törvény (Btk.) 373. § rendelkezése szerinti csalás büntetőjogi tényállását, ezért indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla ennek megfelelően változtassa meg a Nyíregyházi Törvényszék 4.Bf.288/2020/5. számú ítéletét és a vádlottakat mentse fel az ellenük emelt vádak alól.
- [29] Az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletével szemben bejelentett fellebbezést a Be. 599. § rendelkezései alapján a 2020. LVIII. törvény 211. § (2) és (7) bekezdésére figyelemmel a 2017. évi XC. törvény (Be.) 621. § (2) bekezdés szerinti tanácsulésen bírálta el.

- [30] A Nyíregyházi Törvényszék ítéletével szemben bejelentett védelmi fellebbezés nem alapos.
- [31] Az ítéletábra elsödlelesen megállapította, hogy a védői másodfellebbezések joghatályosak.
- [32] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén.
- [33] A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg vagy olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú bíróság felmentett vagy vele szemben az eljárást megszüntette.
- [34] A Be. 615. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a fellebbezés sérelmezheti
a) az ellentétes döntést, illetve
b) kizárólag a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbíráta eredményezett.
- [35] A törvényi előfeltételek teljesültek, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapította meg, és a fellebbezés az ellentétes döntést, azaz a vádlott bűnösségének megállapítását sérelmezte.
- [36] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelemben bírálta felül a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző első és másodfokú eljárást.
- [37] A felülbírálat első perjogi lépcsője az eljárási szabályok megtartásának vizsgálata.
- [38] A felülbírálat során az ítéletábra megállapította, hogy az első és másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályok betartásával folytatta le, nem került sor olyan abszolút a Be. 607. § (1) bekezdés, illetőleg 608. § (1) bekezdés a)-f) pontjaiban írt eljárási szabálysértésre, mely a másodfokú ítélet érdemi felülbírálatát kizárná, és a súlyosítási tilalom szabályai sem sérültek, ilyenre egyébként a fellebbezők sem hivatkoztak. Itt az ítéletábra megjegyzi, hogy a Nyíregyházi Törvényszék az elsőfokú bíróság eljárása során keletkezett eljárási szabálysértéseket orvosolta, ennek során könyvszakértő kirendeléséről döntött, valamint ismertette a tárgyaláson valamennyi a bizonyítás eszközéül szolgáló iratot, valamint annak lényegét. Továbbá rendelkezett az előterjesztett polgári jogi igényekről is.
- [39] A felülbírálat ezt követő szempontja, hogy a másodfokú ítélet tényállása megalapozott-e.
- [40] A Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú bíróság ítéletét képező tényállásra, ha a további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott vagy az iratok tartalma alapján azzá tehető, és ekként a helyes tényállás megállapítható, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető. A harmadfokú bíróság azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által akár javítás nélkül is vagy módosítással irányadónak tartott tényállása megalapozott-e.
- [41] Az ítéletábra megállapította, hogy a másodfokú bíróság döntésén alapuló tényállás megalapozott. A másodfokon eljáró bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, azokat okszerűen a logika szabályai szerint törvényesen értékelte, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan volt, mivel hiányos, részben felderítetlen, részben ellentétes volt a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, majd a

megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, melyet reparált. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárást előíró korábbi másodfokú határozat tartalma ellenére nem rendelte el könyvszakértői vizsgálat elvégzését, amely elengedhetetlen lett volna a ... Kft. fizetési képességének vizsgálata körében, így nem is lehetett abban a helyzetben, hogy megalapozott tényállást hozhasson, továbbá több, az ügy szempontjából releváns bizonyíték nem került ismertetésre az elsőfokú bíróság részéről. A másodfokú bíróság az iratok tartalma, az ismertetett bizonyítékok, a beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény, és a ténybeli következtetések alapján megfelelően kiküszöbölte az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát, így a másodfokú bíróság a tényállást helyesen, valósághűen állapította meg, mely megalapozatlansági hibában nem szenved.

[42] A másodfokú bíróság indokolása teljeskörű, mindenre kiterjedő, kiegészítést nem igényel. A vádlottak bizonyítást nem igénylő személyi körülményének a valóságnak megfelelő aktuális állapotának rögzítése szintén megtörtént, ennek perjogi eszköze pedig az ítéleti indokolás olyan korrekciója, mely által a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írt indokolás rész is a valóságnak megfelelő tényeket tükrözi.

[43] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatva törvényesen mondta ki bűnösnek I. r. és II. r. vádlottakat a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett csalás bűntettében, valamint 2 rb. a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett csalás bűntettében. A törvényszék az ellentétes döntés tekintetében részletes és alapos indokolást adott, mellyel a harmadfokú bíróság is minden tekintetben egyetért.

[44] Helyesen következtetett a törvényszék arra, hogy a vádlottak a sértetteket a ... Kft. kölcsön nyújtásakor fennálló anyagi helyzete tekintetében nem tévesztették meg a vonatkozásban, hogy saját anyagi forrásaik kimerültek, a tökehiány miatt van szükségük a sértettektől igénybe vett pénzüsszegekre, azonban a 2010. és 2011. évi mérlegadatokat alapján sértett 3 és sértett 2 sértettekkel kötött kölcsönszerződés időpontjában a ... Kft. bevételei és mérleg szerinti eredménye sem volt olyan összegű, amely fedezetet biztosított volna a kölcsönök visszafizetésére, mellyel nyilvánvalóan a vádlottak is tisztában voltak. A gazdasági társaság által folytatott tevékenység nagysága, mértéke, valamint a sértettektől kapott összegekkel elérhető továbbfejlődés lehetősége tekintetében valótlan tartalmú tájékoztatást adtak a sértetteknek, akik ez alapján komoly üzleti fejlődés lehetősége, és nyereség reményében adtak kölcsön a kft-nek, azaz e tekintetben a sértetteket megtévesztették. Az ítélet tábla megjegyzi, hogy a kölcsön visszafizetését jövőbeni bizonytalan forráshoz kötni egyet jelent a valós fizetési készség, képesség hiányával.

[45] Egyetértett az ítélet tábla a törvényszék indokolásának azon részével is, hogy az üzleti terv inkább tájékoztatónak minősült, melyben ugyan egy jövedelmező cég látszatát keltették, azonban erre a könyvviteli adatok alappal engedni nem következtettek, melyre az igazságügyi könyvszakértő is utalt véleményében. Az I. r. vádlott által vázolt célok eléréséhez messze nem volt elég a sértettektől kölcsönvett pénzüsszeg, és ezért is fordultak a ... Kft.-hez 2013 évben, melynek eredményeképpen a befektetői csoport az I. r. vádlott által vázolt fejlesztés érdekében nagyságrendileg 90 millió forint biztosítását tartotta szükségesnek, melyben a ... Zrt. 45 millió forint üzletrésszel, és 45 millió forint tagi kölcsönrel vett részt a létrehozandó társaságban. Az ítélet tábla álláspontja is az, hogy a sértetteket abban a tudatban tartották és azzal tévesztették meg a kölcsönösszeg átadása érdekében, hogy az általuk biztosított összeg felhasználásával a cég fejlődése és a nyereség elérése garantálható lesz.

[46] Az ítélet tábla nem értett egyet a védelmi fellebbezésben írtakkal a tekintetben, hogy sértett 3 sértett közreműködése vezetett ahhoz, hogy a ... Kft. a ... Zrt.-vel folytatott üzleti tárgyalásai sértett 3

magatartása miatt lehetetlenedett el, ugyanis az I. r. vádlott és a ... Kft. közötti elektronikus levelezésből egyértelműen kiderült, hogy a befektetői csoport egy új cég létrehozását preferálta méghozzá oly módon, hogy a korábbi befektetőkkel szakítanak és ezen levelezésből az is kiderült, hogy I. r. vádlott két fia, az ügyben II. r. vádlottként szereplő ..., illetve az ügyben nem szereplő ifj. ... szereztek volna üzleti részesedést, míg 1 %-ot tartottak volna meg a külső befektetők részére, mely értelemszerűen gazdasági szempontból nem volt elfogadható sértett 3 részére sem. Az ítélet tábla ezen véleményét erősítette az I. r. vádlott és sértett 3 sértett között zajló elektronikus levelezés tartalma is, amelyben 8 % üzletrésről beszélt az új cégben, azonban ez sem volt átlátható a sértett részére különös tekintettel arra, hogy ő nem is ismerhette a befektetői csoport és I. r. vádlott között zajló levelezés tartalmát. Ezt a tényt erősítette meg az igazságügyi könyvszakértői vélemény is, mely szerint a gazdasági társaság fizetéseképtelenségéhez a folyamatos pénzhiány, az át nem gondolt stratégia, törvényi előírások be nem tartása, adók nem fizetése vezetett, a tőke az egész működése alatt gátolta a fejlődést, amely a cég megszűnéséhez vezethetett. A könyvszakértői vélemény megállapítása szerint is a gazdasági társaság kölcsönszerződések megkötésének időpontjában fennálló fizetési képességének hiányát támasztják alá, mely fizetési képesség a gazdasági társaság vagyoni helyzete 2011 évet követően nagy arányú romlásnak indult. A mérleg adatok szerint 2010. és 2011. évben csekély mérleg szerinti eredménnyel járt, míg 2012. évben már veszteséges volt a vállalkozás. Az ítélet tábla meglátása szerint tehát a kölcsönök felvételére pont ebből a célból volt szükség, hogy egyáltalán működőképes maradjon a cég, amely valójában egy családi vállalkozás volt olyan személyek közreműködésével, akik megfelelő gazdasági ismeretekkel nem rendelkeztek.

- [47] Ezt a meggyőződést erősítették egyébként az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai is, közülük a cég könyvelését végző ... vallomása, amelyből kiderült, hogy a kölcsönök nem kerültek be a könyvelésbe, melyből szintén a fizetési készség hiányára vonható következtetés.
- [48] Egyetértett az ítélet tábla azzal is, hogy nem volt egyedi terméknek tekinthető a ... Kft. által gyártott csokis tézstapálcika ellentétben a védői megállapításokkal, habár szabadalmi mintavédelem alá került, de az I. r. vádlott vallomásából is kiderült, hogy visszavonásra került, mert hasonló termék már forgalomban volt Magyarországon, így az I. r. vádlott által is tudottan és a nyomozhatóság által felderítetten a ... Drogériákban kapható ... fantáziánévre hallgató hasonló termék. A védőnek azon hivatkozása, hogy színes cukorgolyóval megszórt termék levédésére volt lehetőség, melyet meg is kapott, illetve annak megújítására is sor került, azonban ez a beszerzett és rendelkezésre álló iratanyagból nem derül ki, viszont az igen, hogy 2011. évben a magyar piacon egyedülállónak nem volt tekinthető, melyről kétség kívül tudott I. r. vádlott ennek ellenére ezen tényt nem közölte sértett 3 sértettel, mely a bíróság álláspontja szerint szintén a megtévesztő magatartására utal. Ugyanígy a fedezetként felajánlott, azonban hitelbiztosítékként nyilvántartásban nem szerepeltetett gyártó gépsor értékének meghatározása is, mely teljesen aggályosnak volt tekinthető az eljárás folyamán egyrészt a bekerülési költségére, valamint a gazdasági életben betöltött szerepére tekintettel, mely ... szakértő által megállapított igen magas értékre figyelemmel sem került szerepeltetésre a tárgyi eszköz nyilvántartásban, mely kétség kívül a cég értékének a növekedését eredményezhette volna. Azért is tekinthető aggályosnak ez az érték, mert ... szakértő tanúkihallgatása során is úgy nyilatkozott, hogy ilyen géppel még nem találkozott, tehát az érték meghatározásánál csak azokra az adatokra számíthatott, amelyet I. r. vádlottól kapott, így annak egyediségével kapcsolatban tett megállapításai nem foghattak helyt csak azért, mert ő még nem találkozott ilyen berendezéssel. A törvényszék indokolásában kifejtettekkel, miszerint ezen gyártósor a végrehajtási eljárás során annak magas értékére tekintettel nem került értékesítésre szintén helytállóan tekinthető azzal a megjegyzéssel, hogy maga ... tanú nyilatkozott úgy tanúkénti kihallgatás alkalmával, hogy az általa ismert adatok hiányában a gépsor forgalmi értéke a 2-3 millió forintot nem haladja meg.

- [49] Továbbá sértett 3 azért sem lehetett tisztában a ... Kft. pénzügyi helyzetével, mert nem volt tudomása arról, hogy a vele egyidőben megkötött kölcsönszerződés időpontjában sértett 2 sértettel is kölcsönszerződést kötött a ... Kft., melynek során összesen 2.658.000,- Ft-ot utalt át a cég részére, mely szintén azt támasztja alá, hogy folyamatos likviditási problémákkal küzdött a ... Kft., melyet hitelesen nem közölt sértett 3 sértettel. Ennek során még hivatkozik az ítélet arra is, hogy mennyire lehetett tisztában a cég anyagi helyzetével a befektetését védő 30 %-os üzletrésszel rendelkező sértett 3 sértett, hiszen az elektronikus levelezésükből kitűnik, amely 2013. január hónapra datálódik, hogy a könyvelő nevét, pontos elérhetőségének adatait kéri I. r. vádlottól, aki ezen csodálkozik. Ennek ismeretében tehát az, hogy mennyire látott bele a cég pénzügyi helyzetébe sértett 3 ez kellően visszatükrözi.
- [50] Nem foghat helyt a védelem azon hivatkozása sem, hogy „sértett 2t nem csapták be, neki kára nem keletkezett”, ezért nem is terjesztett elő polgári jogi igényt. Az ítélet arra azonban megjegyzi, hogy sértett 2 részére a kölcsönszerződésben foglalt határidő lejártáig teljesítés, a pénzvisszafizetéssel kapcsolatban visszafizetés nem történt, csak hitegetés, amelynek érdekében ügyvédi felszólítás, majd később végrehajtási eljárásra került sor, és ennek keretében történt a pénz visszafizetése, tehát semmilyen önkéntességről nem volt szó I. r., és a cég ügyvezetését ellátó ... II. r. vádlottak részéről a kölcsönkért pénzügyi visszafizetésével kapcsolatban. Amennyiben sértett 2 kockázati befektetőként vett volna részt a cég életében akkor nem követelte volna vissza a
- [51] pénzt a gazdasági élet kiszámíthatatlanságára figyelemmel, azonban látva I. r. vádlott hozzáállását, néha a cég „improvizatív” működését, úgy döntött, hogy jogi útra terhelje a követelését. Ebben a körben a Nyíregyházi Törvényszék által adott indokolással teljes mértékben egyetértett az ítélet arra és osztotta azon álláspontját is, hogy a ... Kft. fizetési képessége, gazdasági tevékenységének volumene, továbbá fejlődésének lehetősége és az elért nyereség vonatkozásában ejtette tévedésbe sértett 2 sértettet.
- [52] A 3. tényállással kapcsolatban szintén osztotta az ítélet arra a Nyíregyházi Törvényszék álláspontját a vonatkozásban, hogy a ... Kft. fizetési képességei vonatkozásában tévedésbe ejtette a ... Zrt. sértett képviselőjében eljáró sértett képviselő 3t, aki ennek következtében a Kft. részére pénzt biztosított, mellyel kárt szenvedett.
- [53] A fentiekben kifejtettek alapján a másodfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontja téves, ekként a törvénynek megfelelően állapította meg a vádlottak bűnösségét. Helytállóan hivatkozott a Btk. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra, és a vádlottak bűncselekményét az elbíráláskor hatályban lévő új Büntető Törvénykönyv szerint bírálta el, mivel a 2012. évi C. törvény rendelkezései kedvezőbbek, mint az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezései.
- [54] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a másodfokú bíróság feltárta, és a vádlottakkal szemben a büntetési célok elérésre alkalmas büntetés kiszabási elvekkel összhangban álló tetterővel, az egyéniesítés céljait is kifejező törvényes büntetést alkalmazott.
- [55] Megfelelnek a törvénynek a másodfokú ítéletnek a polgári jogi igény megítélésére, illetve egyéb törvényes útra utasítása, valamint elutasításával kapcsolatos rendelkezései is ugyanúgy, mint a vádlottakkal szemben vagyonekbe zárt kimondó intézkedése.
- [56] Helytállóan jutott a Nyíregyházi Törvényszék arra az álláspontra, hogy a bűncselekmények jellege, elkövetési körülményei, az okozott kár nagysága alapján a vádlottak nem érdemesek arra, hogy őket

a bíróság előzetes mentesítésben részesítse. Az ítélet tábla megjegyzi, hogy az előzetes bírósági mentesítés kétségtelen mérlegelés tárgya. Továbbá a törvény behatárolja az előzetes mentesítés lehetőségét is. Tehát nem a terhelt büntetőjogi felelősségéről való döntésről van szó, hanem bűncselekménye ellenében és kiszabott büntetése mellett a társadalom védelme igényli-e a személyre háruló a büntetett előéletéhez fűződő hátrányos következményeket is. Az érdemesség mérlegelése során vizsgálendő körülmények között az ítélet tábla sem látott olyan szubjektív alanyi feltételt, amely a terhelték érdemességét alátámasztotta volna az előzetes mentesítés alkalmazásához.

[57] A fentebb kifejtettek alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. § alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2020. november 30.

. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Virágh Pál sk. előadó bíró, Dr. Lányi Csaba sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.288/2020/5. számú ítélete az ítélet tábla jelen határozatával a mai napon jogerős.

, 2020. november 30.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke